

הכנסת העשרים וחמש

יוזם : חבר הכנסת רון כץ

פ/5123/25

הצעת חוק תמיכה בביטחון תזונתי אצל תינוקות, התשפ"ה-2024

מטרה	1. מטרתו של חוק זה לקדם ביטחון תזונתי אצל תינוקות באמצעות החזר הוצאות עבור מוצרי המזון לתינוקות המשמשים תחליף לחלב אם ומוצרים המשמשים לצורך הנקה, למשפחות הזכאיות לכך.
הגדרות	2. בחוק זה –
"מוצרים המשמשים לצורך הנקה" – מוצרים המשמשים לצורך הנקה, שאיבת חלב ואחסונו, בהתאם לכללים שיקבע השר;
"תרכובת מזון לתינוקות" – מוצר מזון המיועד להזנת תינוקות או פעוטות עד גיל שנה כתחליף לחלב אם, באופן מלא או חלקי;
"השר" – שר הבריאות.
החזר הוצאות	3. הורה לפעוט שטרם מלאו לו שנה יהיה זכאי להחזר הוצאות מאוצר המדינה בשיעור של 50 אחוזים מהוצאותיו החודשיות עבור רכישת תרכובת מזון לתינוקות או עבור רכישת מוצרי הנקה, לפי כללים ותנאים שיקבע השר, באישור ועדת העבודה והרווחה של הכנסת, ובלבד שהכנסתו החודשית אינה עולה על גובה הכנסה שיקבע השר.
ביצוע	4. השר ממונה על ביצוע חוק זה, והוא רשאי להתקין תקנות בכל עניין הנוגע לביצועו.
שמירת זכויות	5. אין בהוראות חוק זה כדי לגרוע מזכויותיו לפי כל דין של אדם שחוק זה חל עליו.
תחילה	6. תחילתו של חוק זה שלושה חודשים מיום פרסומו.

דברי הסבר

מטרתה של הצעת החוק היא לאפשר להורים לילדים רכים לרכוש את המוצרים הדרושים לבריאות ילדיהם במחיר בר-השגה, על ידי סבסוד חלקי של המדינה לרכישת מוצרי מזון לתינוקות ומוצרי הנקה

לאימהות מניקות בשנה הראשונה לחיי הפעוטות, אם הן משפחות הזקוקות לכך.

בשנת 2018 הגיע שיעור הנפשות בישראל שחיו בעוני בישראל ל-25% – מהגבוהים ביותר במדינות ה-OECD. מציאות של עוני ויוקר מחייה שאינו פוסח על מוצרי תרכובות מזון לתינוקות מובילה הורים לילדים רכים שחיים באי-ביטחון תזונתי למצבים קיצוניים של גניבת מוצרים ותלות קיצונית בתרומות. בשנת 2016, הוערך מספר התינוקות הרעבים בישראל בכ-26,000 תינוקות (את, "26,000 תינוקות רעבים בישראל קוראים לממשלת ישראל להתעורר" (19.09.2021)), ולפי מחקר של מרכז המידע והמחקר של הכנסת – "מערך הביטחון התזונתי בישראל", נכון ל-2020, מספר המשפחות שנמצאות באי-ביטחון תזונתי בישראל הוערך בכ-200,000 משפחות. עקב משבר הקורונה מעגל העוני אף התרחב ומספר התינוקות הרעבים גדל לאין שיעור.

מחקרים מראים כי חשיפה לאי-ביטחון תזונתי בילדות המוקדמת עלולה לפגום בהתפתחות הקוגניטיבית והחברתית-נפשית של הילד, ולהסב נזק בלתי-הפיך במימוש הפוטנציאל במישורי החיים השונים. היעדר גישה שווה ומלאה לביטחון תזונתי בילדות גובה בנוסף מחירים כלכליים אדירים שצפויים להתגלגל לפתחה של מערכת הבריאות בישראל, עקב התפתחות לא-תקינה אצל אותם ילדים וילדות.

עקב החשיבות האדירה שיש למזון בשנת חייהם הראשונה של תינוקות מוצע לקבוע סבסוד בשיעור 50% למוצרי מזון לתינוקות ולמוצרי הנקה למשפחות הזכאיות לכך בהתאם לכללים ותנאים שיקבע שר הבריאות בתקנות ובאישור ועדת העבודה והרווחה של הכנסת.

הצעות חוק זהות הונחו על שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חברת הכנסת אמילי חיה מואטי (פ/3854/24) ועל שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חבר הכנסת גלעד קריב (פ/25/25) ועל ידי חברת הכנסת אימאן ח'טיב יאסין וקבוצת חברי הכנסת (פ/1309/25).

הצעת החוק זהה לפ/3854/24 ולפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ח' בכסלו התשפ"ה (09.12.2024)